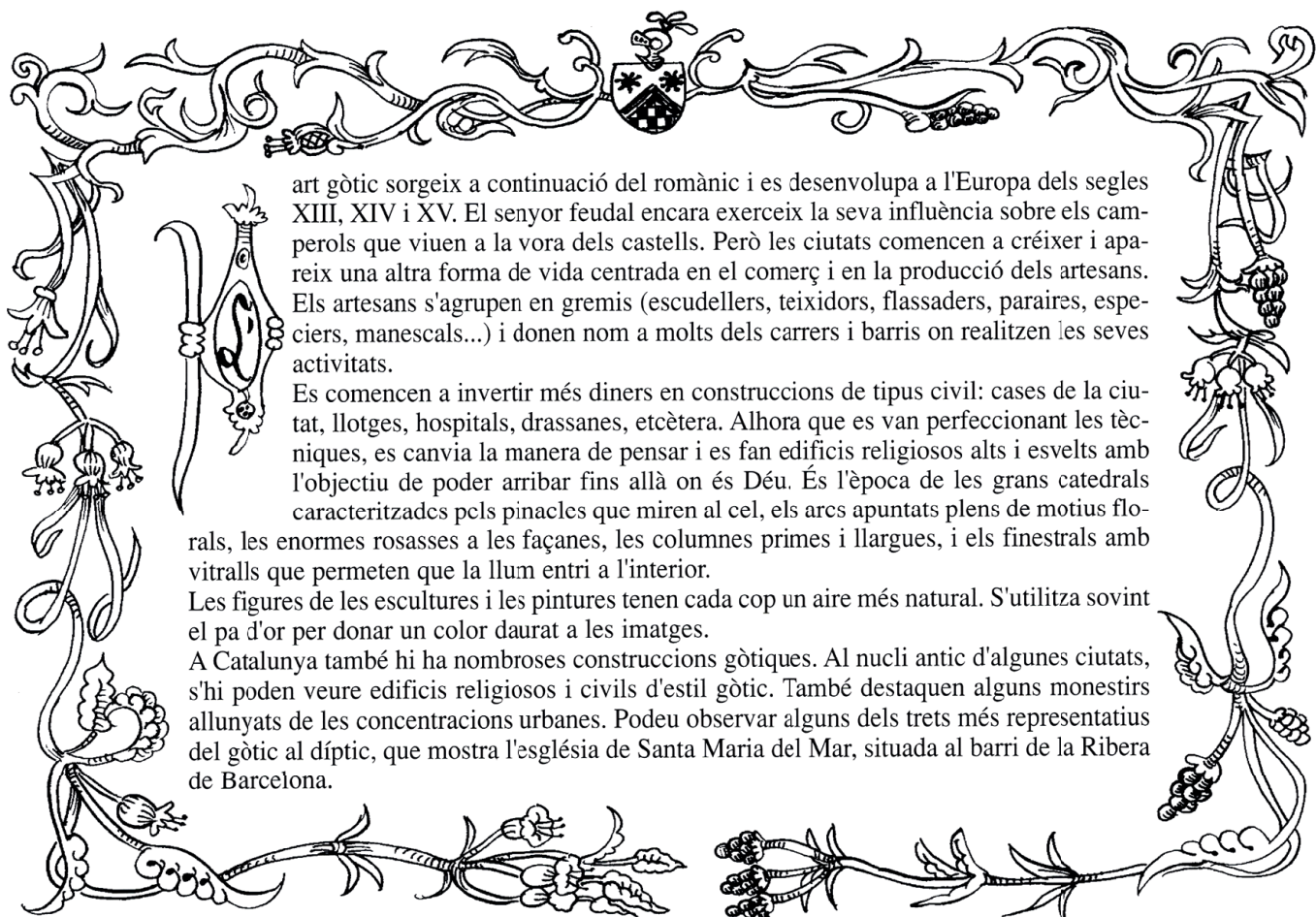

Descobreix
els secrets
de l'art

www.pilarin.cat

Pilarin

art gòtic sorgeix a continuació del romànic i es desenvolupa a l'Europa dels segles XIII, XIV i XV. El senyor feudal encara exerceix la seva influència sobre els camperols que viuen a la vora dels castells. Però les ciutats comencen a créixer i apareix una altra forma de vida centrada en el comerç i en la producció dels artesans. Els artesans s'agrupen en gremis (escudellers, teixidors, flassaders, paraires, especiers, manescals...) i donen nom a molts dels carrers i barris on realitzen les seves activitats.

Es comencen a invertir més diners en construccions de tipus civil: cases de la ciutat, llotges, hospitals, drassanes, etcètera. Alhora que es van perfeccionant les tècniques, es canvia la manera de pensar i es fan edificis religiosos alts i esvelts amb l'objectiu de poder arribar fins allà on és Déu. És l'època de les grans catedrals caracteritzades pels pinacles que miren al cel, els arcs apuntats plens de motius florals, les enormes rosasses a les façanes, les columnes primes i llargues, i els finestrals amb vitralls que permeten que la llum entri a l'interior.

Les figures de les escultures i les pintures tenen cada cop un aire més natural. S'utilitza sovint el pa d'or per donar un color daurat a les imatges.

A Catalunya també hi ha nombroses construccions gòtiques. Al nucli antic d'algunes ciutats, s'hi poden veure edificis religiosos i civils d'estil gòtic. També destaquen alguns monestirs allunyats de les concentracions urbanes. Podeu observar alguns dels trets més representatius del gòtic al díptic, que mostra l'església de Santa Maria del Mar, situada al barri de la Ribera de Barcelona.

1. ELEMENTS

Tots aquests dibuixos corresponen a imatges i objectes molt característics de l'època de l'art gòtic.

- Un **retaule** amb els seus pinacles.
- Un **calze** per dir missa.
- Una **reixa de ferro forjat**.
- Un **artesà** fent una bota de vi.
- Uns **finestrals** acabats amb uns **arcs apuntats** i coberts de **vitralls**.
- Una **lira** per fer música.
- Un **cinturó** amb una bossa de cuir per dur les monedes.
- Un **escut** decorat per defensar-se en les batalles.
- El **casac** d'una armadura d'un cavaller.
- Una **manxa** per revifar el foc.

Podries posar el nom de cada objecte o persona (en negreta) al costat del dibuix corresponent?

Potser se t'acudiran altres utilitats per a alguns d'aquests objectes. Anota-ho a continuació.

2. EL LABERINT

Aquesta és una ciutat que podria haver començat a créixer durant l'època del gòtic.

Les cases s'han construït al voltant d'una plaça i estan delimitades per una muralla. Més enllà d'aquest element de defensa, hi ha camps de conreu. A la part baixa de les cases, hi ha el taller d'alguns artesans, que s'agrupen formant gremis. L'església reproduïx alguns dels trets característics.

A una banda de la imatge hi veuràs un cavaller que porta una armadura.

Segurament busca un ferrer que pugui posar una ferradura al seu cavall. A veure si el pots ajudar a arribar fins al taller del ferrer.

3. UNEIX LES PARELLES

Aquí pots veure com es vestien les persones de l'època medieval, concretament en el temps de l'art gòtic.

Els vestits servien per protegir el cos i eren adequats a l'ofici de cada persona. Alguns vestits també indicaven la posició social de qui els duia i, difícilment, li haurien permès desenvolupar una activitat física amb gaire moviment.

Per exemple, pots observar la dama vestida amb roba luxosa, sembla que faci el gest d'escoltar algun poema d'amor o una cançó d'un trobador.

Podries unir aquelles parelles que et sembli que tenen alguna cosa en comú? Potser serà més fàcil si primer intentes definir qui és cada personatge i què feia. Després, intenta veure la relació entre els diferents personatges. Per exemple: el falconer necessita un ajudant molt especial per fer la seua feina. Els instruments que porta cada personatge poden ser una bona pista.

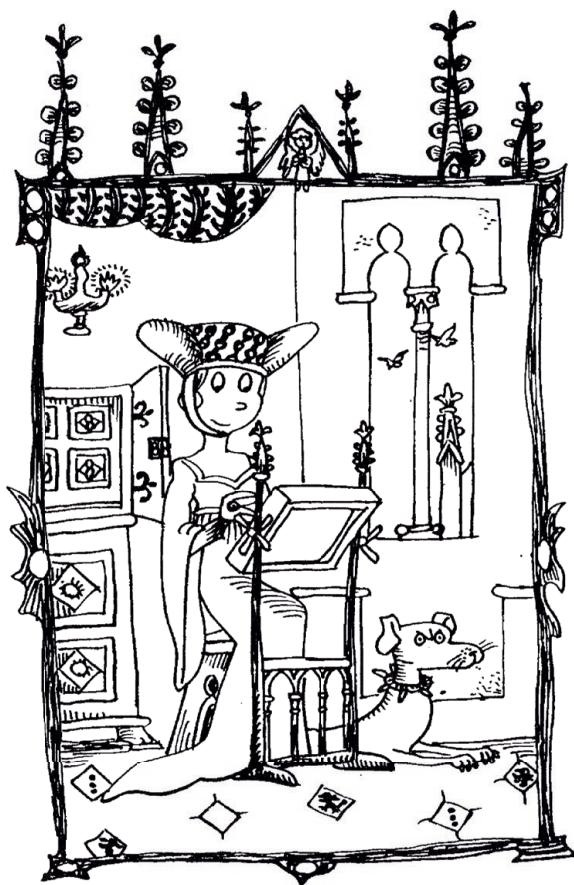
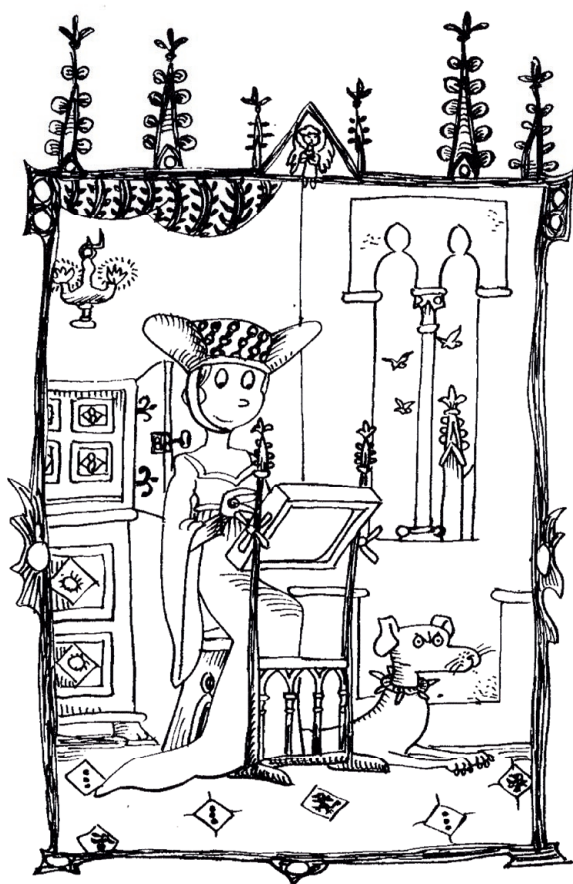

4. LES SET DIFERÈNCIES

En aquesta època, els palaus i les cases senyorials no s'utilitzen només per viure, acullen grans celebracions socials. Les estances es decoren d'una forma més luxosa, els mobles i els objectes quotidians estan més treballats i tenen més ornaments.

Fixa't en els objectes que hi ha en aquesta habitació, en els dibuixos de les rajoles, l'arc apuntat, etcètera. I no perdís de vista aquesta noia que fa un tapís per decorar alguna paret.

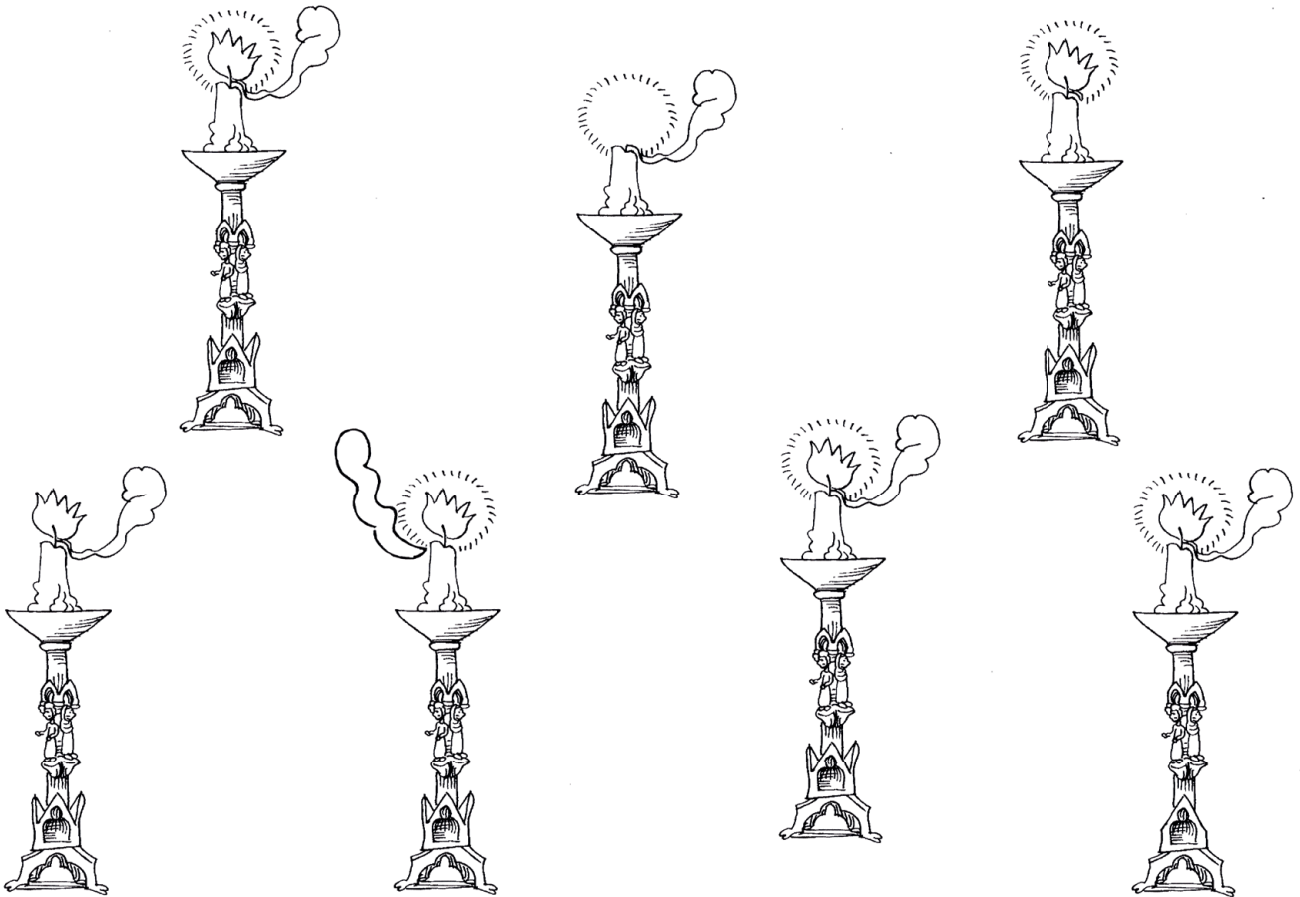
Podries encerclar les set diferències que hi ha entre els dos dibuixos?

5. NOMÉS DOS SÓN IGUALS

En fer-se fosc, l'únic sistema d'il·luminació que hi havia en aquell temps eren les teies de fusta, el foc a terra i les espelmes. Sovint aquestes espelmes es posaven en canelobres per poder-les traslladar, per evitar cremades i perquè la cera calenta que caigués no provoqués cap incendi. Molts d'aquests canelobres eren de ferro forjat. Però al segle XV en trobem, fins i tot, de plata.

Només dos d'aquests canelobres són iguals. Podries dir quins?

6. UN OBJECTE PER A CADA PERSONA

En aquesta època, les persones sovint portaven al damunt alguna eina o objecte que feien servir per dur a terme el seu ofici o les seves activitats quotidianes.

A la ciutat, sorgien nous oficis relacionats amb l'entreteniment, com ara el de còmic o bufó. Al camp, hi havia gent que feia servir els seus coneixements sobre plantes medicinals per curar les persones. De vegades les dones i els homes que es dedicaven a aquesta feina eren acusats de ser bruixes i bruixots.

Podries unir cada objecte amb el seu propietari o propietària?

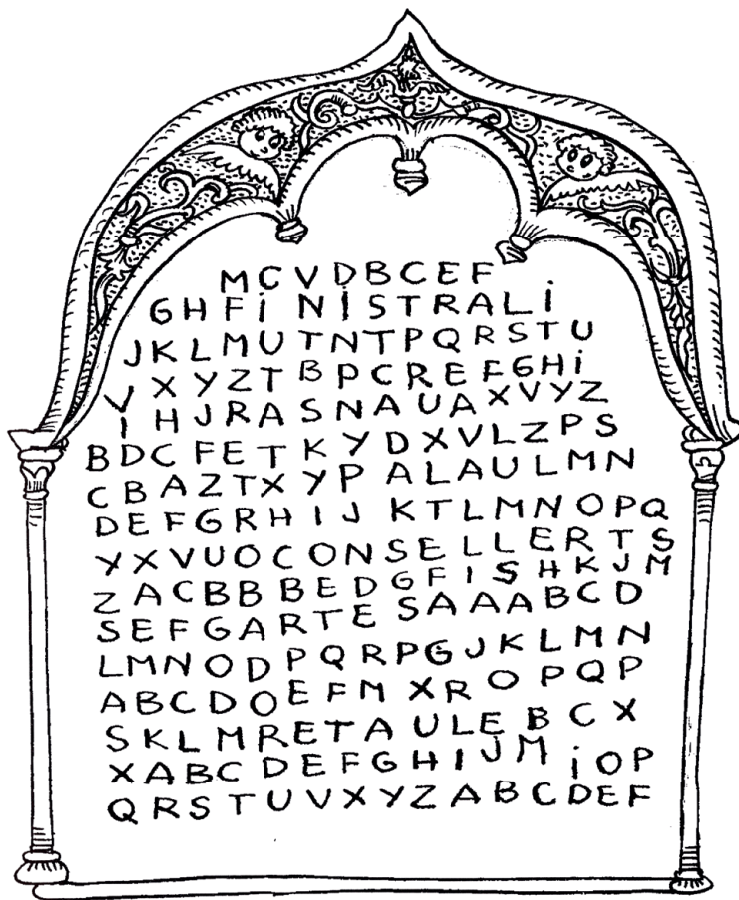

7. SOPA DE LLETRES

En aquesta sopa de lletres, dins d'un arc apuntat, hi trobaràs set paraules que fan referència a elements característics de l'època del gòtic. Algunes ja les has vist abans, i d'altres són noves. Un cop les hagis trobat, intenta definir el seu significat.

Les paraules són:

- Retaule
- Conseller
- Trobador
- Artesà
- Ciutat
- Palau
- Vitrell

8. ANACRONISME

En aquest dibuix pots veure com era el centre d'una ciutat a l'època del gòtic. Sovint hi havia places porticades que oferien aixopluc als ciutadans que hi feien vida. Els camperols que travessaven les muralles per poder vendre els seus productes als habitants de la ciutat, instal·laven les seves parades al centre de la plaça. Les cases no tenien llum ni aigua corrent. Les dones i els nens i les nenes solien anar a les fonts públiques a recollir aigua per beure, cuinar i rentar-se.

Si observes atentament aquest dibuix, hi trobaràs un objecte que no pertany a aquella època.

Pilarini

www.pilarini.cat